

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (kinevezések; országgyűlési munkálatok Erdélyben; szatmármegyei tisztválasztás; pestmegyei gyűlés; Székacs József pesti magyar. egyh. szónok; gazdaságegyesületi közgyűlés munkálatai; rákosi 4dik löverseny.) Portugália (a' ministerség nem változott; polit. esel; új czivódás az angolokkal.) Spanyolország (az alkotmányváltoztatási munkálatok folytatása; a' cortes titkosülései 's tanácskozási tárgyai; hadi dolgok; Irribaren tábornok tudósítása, Huescai győzelméről; d. Carlos menete; tudósítások az éjszaki hadseregről 's a' t) Anglia (törvényszéki jelenetek.) Franciaország (a' hgasszonyok megérkezte Fontainebleauban; elegy. Törökország (a' szultán utja 's fogadtatása Varnában és Schumlában.) Elegyhír. Gabonaár Pénzkelet.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG

Ő cs. kir. fölsége márt. 20iki kéziratában Draskevích János grófot a' m. kir. sz. Istvánrend kiskeresztesévé; 's april 4ki határozatában Nartizovich János, diakovári káptalan nagyprépostját rosoni czimzetes püspökké, nevezni méltóztatott.

A' m. k. helytartóság Oberdorf Mihályt, adó-osztályi számvevő hivatal lajstromzóját 's kiadóját számtanácsnökká; 's Trübsvetter Péter, számvevőlisztet lajstromzóvá 's kiadóvá; alapítvány-számvevő osztálynál pedig, Venturini Flórián ingrossistát számvevő tisztte; Auernik Máté járulnokot ingrossistává; 's Janke András díjtalan gyakornokot járulnokká nevezé.

A' m. k. udv. kamra Rüssel Lajos varasdi díjtalan gyakornokot ugyanott sönázsásnak; Schverner Lajos pokovai fizetéstelen gyakornokot Szeredre sópajtaórré; 's Graff Károly dunántuli kerület kir. ügyvéde segédét, temesi kir. kam. ügyvédnek alkalmazá.

Május 11. 12. és 18dik napjain tartott 13. 14. és 15ik országos ülésekben a' Karok és Rendek az országos jegyzőkönyvnek több idő kiméléssel intézendő szerkeztetése 's megbirálása módjáról 's nyomtatásáról tanácskozáván, az iránti határozatukhoz képest 18 szerkeztető biztos, 's a' már régebben megválasztott bíráló biztosság mellé még 6 tag választásával foglalatoskodtak. Máj. 22ki 16ik ülésben a' hódolati oklevél készítmódját állapították meg. 23. 24. és 26ik napján tartott 17. 18. 's 19dik ülésben pedig az említett oklevelet kalauzáló felirat elveit vitázták 's határozták el.

Felső Fejérben mult december első napján tartott tisztválasztási közgyűlésből legfelsőbb helybenhagyás végett fölterjesztett választottak közül kir. megerősítést nyer. főbíroságra külső kerületben M o t o k Ferencz, belsőben M a u r e r Mihály; alispán-ságra külső kerületben M i s k e Imre, belsőben C s i k i Antal; főjegyzőségre C s o n g r á d István; aljegyzőségre N á n á s i Ferencz.

Kir. ügyigazgatási (Fiscalis directoralis) irnok K o r o n k a Lászlót a' fels. udvar kir. ügyigazgatási ügyésznek nevezé.

Nagy-Károlyban f. jun 6kán tartott tisztválasztás által b. Vécsey Miklós főispán elnöksége alatt következé megyei tisztikar alakul.: első-alispán Kende Zsigmond közfelkiáltással megmaradt; második: Uray Bálint. Főjegyző; kölcsei Kölcsei Ferencz aljegyző; berenczei Kovács Ágoston; tiszteletbeli gr. Degenfeld Pál; r. aljegyzők: Ujfalu-sy Miklós; iszt. Becsky Lajost; hadi fő adószedő: ujhelyi Ujhelyi Károly; házi: Péchy Gábor. Krasznaközi járásban főszolgabíró: Gerzon Ferencz; al Buday Ignác, Uray Ambrus és Rápoli Nagy Lajos. Nagy-Bányai járásban főszolgabíró: Darvay Ferencz, al: Gabányi Sándor és Szöke Károly; Szamos-közi járásban főszolgabíró: Korda Lőrincz, al: Dózsa Péter és Vályi Lajos; Nyíri járásban főszolgabíró: Szuhányi Ferencz, al: Becsky József és Csanády Márton. Aladószedő: Sulyok Dani. Új esküttek: Boros Orbán, Ternyey János és Horváth Ferdinand. A' többi megyei tisztviselő előbbi hivatalkörében megmaradt.

P e s t megye f. h. 6kán kezdett 's folytatva tartott közgyűlésén olvastaték föl Széchenyi Istvan gróf levele, melyben Budapesten leendő gőzmalom-építési tervének minélőbb 's biztosabban eszközölhetése tekintetéből, a' ns megye' t. Karait 's RReit egy választmány kinevezésére kérte föl, mely a' liszt-arszabásnak viszonylag leendő arányosítását kidolgozza, 's azt a' megyének helybenhagyás végett előterjessze.

P e s t városa magyar ajku evang. közönsége f. h. 10kén tartott gyűlésében tiszt. Székacs József urat, m. tud. társ. lev. tagot, választá 74 szótöbbséggel egyházi szónokául.

A' GAZDASÁG-EGYESÜLET folyó június' hónap 8kán Pesten a' kereskedői csarnokban számos részes tagnak jelenléteben közgyűlést tartván, következőkről kívánja értesíteni a' t. közönséget, I.) Liechtenstein Aloiz hg az idei versenyre pályadíjúl egy arany serleget ajándékozott, mely a' f. h. 9kén tartott ez idei utolsó verseny-napra lévén kitéve, mint a' versenyi jelentésben bővebben érintetik Hunyady József gróf birtokába jutott, a' tisztelt hgnek pedig az Egyesület' érdekei iránt bizonyított ime' részvéteért köszönetet szavazott a' közgyűlés. 2.) A' Egyesület' örök megalapításául azon tisztelt hazafiakon kívül, kiknek alapítványai a' Jelenkor 24 számában jelentettek, azóta következők járultak név 's betűrend szerint: Aichelburg Ferencz gr. kötelezett 300 p. flot, Augusz Antal 300 p. fl. Besán János b. 400 p. fl., Bezeredy István 400 p. flot. Csapó Dániel 600 p. fl. Dóry R. Károly 200 p. fl. Esterházy Károly gr. 1000 p. fl., Magyary Kossa Sámuel 500 p. fl. És így az Egyesületnek, az előbbieket is ide számítva, eddigelő 13,500 p. fl. tőkéje van, mely f. évtől kezdve száztól ötös kamatot jövedelmez. III.) Az állatmutatás vizsgálatára megbízott köldöttségnek jelentése szerint a' f. h. 4ik, 5dik, és 5ik napjain végbe ment állatmutatás újabb jeleit tünteté elő a' birkanemesítés' naponkénti haladásának

honunkban. Ez idén ismét nagy számmal állított ki nemes fajú birka, részint mutatásul, részint eladásul; és valamin egy része nevezetes áron kelt el, úgy átaljában mind gyapjok' finomságára, mind testalkatokra nézve a' vizsgálokat egészen kielégíték. Mi azonban a' küldöttséget különösen örvendezteté, az Battyhányi Fülöp hgnek az Egyesület' érdekei iránt az által is bizonyított részvéte, hogy ezen állatmutatásra enyingi uradalmából Patárol most legelőszőr küldött, és pedig jeles 3. egy egy éves kost, 3. anyabirkát és egy bérányt. A' többi részint mutatásul, részint eladásul kiállított házi állatok (tulajdonosai' nevének betűrende szerint) következők: Brunszvik Ferencz grófnak Martonvásári majorjából (Fejér vmegyében) mutatott 3 kos, 2 toklyó, 2. anyabirka. Festetics Leo gr. részéről Belaczról (Tolna vmegyében) 21 toklyó, mellyek közül 12. anya, és 9. kos vala. Hunyady Ferencz gr. Simongátról (Somogy vgye) küldött 16 darab kost, Pélről (Bars vmegyéből) 24. anyát. Hunyady József gr. részéről volt 20 anya, 78. kos. Károlyi István grófnak radványi uradalmából (Abauj vgye) volt 6. anya és 4 kos. Károlyi Lajos gr. tótmegyeri uradalmából 148 kos, és 22 anya. Orczy Lőrincz b. taskonyi majorjából 3kos, 3jerke. Szontagh Sámuel ur részéről Kis-szalatnáról (Nógrád vmegyéből) 6. darab kos.— A' gyapju-mutatványok a' nemz. Casinóban vannak kitéve mindenkinek összeilleszthetéseül. Brunszvik Ferencz gr. küldött agyaggal (Thon) mosott gyapju mutatványi is, melly igen tiszta volt; valamin erről a' Kémlő bővebben értekezett. — Szarvasmarhát (3 bikát és 6 tehenet) egyedül Orczy Lőrincz b. küldött fegyvernekről Heves vgyéből.— Stach Venczel budai, egy anyakecskét mutatott, ez idén ellett 4 gedéjével.— Paraszt kanczacskó egy sem jelent meg a' köztelken, mit a' küldöttség igen sajnála. — Gazdasági műszer kettő mutatott: a) Hévi-zi adófizető Bolobás Andrásnak kettős vasú (három szarvú) ekéje, melly a' tavalyihoz, kevés változtatást kivéve, hasonló vala; b.) Péczeli adófizető Salla István 3 vasú 4 kerekű ekéje, mellyel szóbeli előadása szerint két ökrön ugarolni is lehet, a' próba azonban ez úttal nem történhetett. Ezek folytatában elhatározá az Egyesület: hogy jövendőre az állatmutatás vizsgálatára megbízható küldöttség minden egyes birkatenyészőnek kiállítandó birkái általános becse felül, a' nélkül hogy összehasonlításba bocsátkoznék, itéletét jegyezze fel; illy küldöttségi itélet azonban csak annyiban fog az illető birka-tulajdonosnak, vagy a' közönségnek hírül adni, mennyiben és mint maga kívánandja; melly esetben ohajtásához képest birkáinak nemesítésében egy évtől másikig tett előmente felől értesülhet a' küldöttség véleményéről. Végezetül a' küldöttség javaslatoként ezentül az állatmutatási vizsgálatra egy két értelmesb gyapjukereskedő is meg fog hivadni a' küldöttség által. IV.) Az Egyesület már a' folyó évi márt. 18án tartott közgyűlésében egy Pesten nyitandó gyapjútárnak szükségéről győztesen meg, ebbeli határozatának eszközéseül küldöttséget bizott meg, melly a' vállalatot életbe is hozta. Miután t. i. ezen esztendőre próba gyanánt több gyapju termeszto kötelezte le gyapjának a' meghatározandó helyre szállítatását, pesti n. kereskedő Liedemann Fridrikkel szerződésre lépett, melly szerint a' gyapjútár kezelését magára vállalva viszont kötelezte magát, hogy a' beszállított gyapju árának felét az illető tulajdonosnak 8. nappal előbb nyilatkoztatandó kívánságához képest törvényes kamatért költsön fejébe előlegezni fogja, melly költsön azonban a' gyapju eladásakor vissza lesz térítendő. A' szerződés' következtében a' nevezett egyesületi ügyvivő e' végre Ullmann Mórincz a' Dunaparton fekvő tárházát bérlette ki, hova mind a' mellett, hogy a' terv nem sürgettetett, sőt a' környületeknek jelen mostohasága ellenére is az aláirt több mint 4000mázsa gyapjuból a' legközelebb mult medardi-vásárig tetemes mennyiségű gyapju szállítatott-be. — Az ekkép sikerült, 's a' közjöllétre nagy befolyású vállalatnak tervét az Egyesület a' hirlapok mellett külön nyomtatványban téteti közzé. Új aláírás nyitott meg 6. esztendőre a' homi gyapjunak a' köztelki raktárba szállítása végett, mellynek építése részvény-kölcsön útján lévén eszközölhető, miután 1 részvény 100 p. fiba állapított meg, erre szinte aláírás iver bocsátattak ki.

A' gyapju szállítási aláírás föltételei következők: a) Az aláírás jövő 1838ik évtől kezdve 6. egymás után következőre, vagy is bezárólag 1841ik évig kötelez. b) Csak gyapju termeszto vehet az aláírásban részt. c) Kikötötték: hogy mindenkinek teljes rendelkezési joga gyapja felett fennmaradjon 's azt akárcinek, akárci által, 's akárci áron szabadon eladhassa. d) Az aláírtak a' lehető legjobb mosást, mint a' lehető legjobb eladás fö feltételét ígérk. e) Illy egyesületek természete minden kétes fortélyt kirekesztvén, a' hitel' fenntartásául nyilván kijelentetik: hogy azon nem várt esetben, ha valaki—bár közvetve is—ebbeli kétes fortélyal élne, mint magában értődik, az Egyesület tagja lenni megszúnik. f) Minden híhetőséggel előre mondhatni ugyan, hogy raktárber egy egy mázsától évenként

48. p. krt., s a kisebb költségek 6 p. krt szinte mázsánként felül nem haladand, sőt reményli az Egyesület, hogy e' mennyiségeknél kevesebbre fognak menni; azonban magától értődik, hogy az érintett 48 kr. raktárbért a' gyapjú tulajdonosak akkor is kötelezetnek fizetni, ha netalán gyapjokat akár otthon adnak el akár a' raktárban, habár az ének eltölte előtt is. g) Az Egyesületnek nyomtatásban és évenként megjelenendő számadásai az iménti felszámítást igazolni fogják. b) A' lüztkármentesítési és eladási költségeket, úgymint: Sensalbért (Sensarie) ha valaki sensalt, vagy közbenjárót használni kíván, (mire azonban senki sem köteleztetik) szinte mindenki külön viselendő. i) Minthogy pedig a' gyapjú természetétől a' gyapjunak árát nyírás után mindenki sokáig nem várhatja, tehát, hogy annak illendő részét legalább tüstint a' gyapjú beszállítása után az illető tulajdonosok készpénzben fölvéhessek, e' végre egy jó hűvelő nagy kereskedői házzal szükség az Egyesületnek szerződési összeköttetésben lenni, ki egyszeremind a' raktár kezelését is vezesse. Az Egyesület ez iránt folyó 1837-ikre (próba évre) mint fentebb említett egy pesti nagy kereskedővel már valósággal és sikeresen szerződött is, azonban további szerződhetési jogát a' jövőre nézve magának ezennel fentartja; miről, valamint a' raktári kezelésnek részletes elrendezéséről is, az Egyesület később fog határozni. V. A' köztelki részvények közül visszaváltásul következő sors számúak vonattak ki: u. m. 145, 175, 1, 166, 61 és 109. VI. Némely sürgetőbb tárgyának előmozdítása végett f. e. augusztus 31-ik napján közgyűlést fog ismét tartani az Egyesület. Költ Pesten, Junius 12-én 1837.

Kacsokovics Lajos
Titoknok.

A' már lapjainkban említett nagy gyapjuraktárba (előbb Ullmann dohány-rakhelye) f. h. 9ikeig következő juh-tenyésztők szállítottak gyapjút: Orczy István b.; Vécsey Pál b.; Károlyi Lajos gr.; (még csak 2 majorságabelit); Horváth Augusz; Myller Antal; Pejacsevics grófnő, öz. Orczy b.; Orczy Lőrincz b. (még csak egy részét); Krajnik Ferencz; Bárczy József; Sz. Imrey Endre; Beleznay János gr. és Schayer; Szapáry József gr.; Teleky-Mészáros grófnő; Vay Miklós b. (még csak egy részét); Beniczki Antal; Kovács Miklós; Draskóczy Sámuel; Sz. Miklóssy Victor; Hacker Rudolf; idősb Bernáth György; ifjabb Bernáth György; Gállos Endre; Palugyay, kassai püspök, (még csak egy részét); Stubenberg Franciska grófnő; s Szentiványi László. —

Ápril hónapot közönségesen változékonyságról vádolják, s nem jogtalanul, de folyó évben a' roszban ugyancsak állhatatos volt. A' légmérő alacsony állása, kevés meleg, igen sok gőz s köd, tartós szelek, s több égháboru, mint az egész mult nyáron; ez mind az, mit aprílól mondhatunk. Egészen felhőtlen napunk egy sem volt, egészen fölleggel borított 3, esős 9, havazó 2. Ködös 19, szeles 13, mennydörgés pedig 7 napon, s egyen szörnyű vihar volt. Egyébiránt az éjszakai szél uralkodott egész hónapban.

A' IV ik pesti löverseny végbement pénteken jun. 9-én délután következőleg:

1. Batthyáni-Kazimir-díj. 100 ar. Tét 20 ar. Fuss v. fizess. 1 ang. mf. Futhat minden ló. 3e. 68 ft., 4e. 94 ft. 5e. 101 ft. 6e. 106 ft., idősb 109 ft.; belföldi telivér és angol félvér 4 fonttal többet, angol telivér még 10 fonttal többet, m. 2 fonttal többet. Hunyady Józ. gr. 4e. p. m. Weighton, 110 ft. első s így nyertes. 1' 57". Lovasa: Gilbert. Liechtenstein Aloiz hg nevezte p. m. Twatty, ap. Catton, an. Twatty. 125 ft. — második. Liechtenstein Al. hg 5e. vil. p. k. Caroline, 115 ft., harmadik.

2. Liechtenstein Aloiz hg adta billikom, értéke 90 ar. 2 ang. mf. Olly lovakra, melyek 1837 tavaszán a' simmeringi téren legalább egyszer, és szintúgy a' pesti téren legalább egyszer futottak díjért, vagy elegy versenyben; a' pályának egyedül végigjárása (walkover) nem vétetik számba; a' tét, 10 ar. mindegyiktől; azon esetre, ha négy lónál több lenne nevezve, az első és második ló közt osztatik fel. Teher, angol félvér és minden telivér lóra, kivéve angolt, 3e. 80 ft., 4e. 100 ft., 5e. 106 ft., idősb 109 font; minden egyéb félvér 5 fonttal kevesbet; s minden angol telivér 6 fonttal többet visz; kancza 2 fonttal kevesbet. Mely ló 1837-ben legalább 100 aranyú díjat vagy elegyversenyt nyert, 4 fonttal többet, mely pedig 200 aranyat vagy azon felül nyert, 7 fonttal, a' Károlyi tétverseny' vagy Széchenyi-billikom nyertje 10 fonttal többet visz. A' lovakat a' pesti verseny-választmányának az utolsó-előtti versenynapon, azaz junius 6-án kellett lepecsételt és csak a' következő napon felnyitandó levelkék által bejelenteni. Hunyady József 6e. p. m. Figaro, ap. Sharpshooter, an. Starch, 109 ft. első s így nyertes. 4'. Lovasa Ch. Manning. A' gazdasági Egyesület' nevére Liechtenstein Aloiz hg futtatta a' maga' 5e. vil. p. k. Caroline-jét, ap. Brutendorf, an. Comus-kancza. 110 ft. — második. Hunyady Józ. gr. p. m. Weighton, ap. Brutendorf, an. Hornsea' anyja. 110 ft., harmadik. Szapáry Antal gr. nevezte Liechtenstein Aloiz hg sg. kanczáját Fanny Hornert, ap. Figaro, an. nem tudatik. 117 ft. — negyedik. Ha e' billikomot Caroline nyeri vala, a' tulajdonos hg kívánságára a' tétösszeség az Egyesületnek jutott. a' billikom pedig az alább látható urak' versenyében ismét díjult tételtt volna ki az első ló számára, s a' bronceló azon esetre a' másodiké lett volna.

3. Somogyi-díj. Legalább 110 ar. 3 ang. mf. Futhat ausztriai birodalomban nemzett s született bármí véré m. és k. Tét egy lóval 10 ar., a' tétösszeség is a' nyertesé. Liechtenstein Al. hg 8e. sg. k. Furiosissima, ap. Privateer, an. Miss Fury, 72 fontot kellett volna vinnie, viit 75 fontot; — első s így nyertes 6' 15". Lovasa G. Andrews. Hunyady Józ. gr. 5e. sz. m. Osman, ap. Privateer, an. Mizar, 107 ft.; Baldacci Ant. b. 4e. p. m. Sledmere, ap. Sledmere 96 ft.

4. Úr-lovasok' verseny. Egyszer a' pálya körül. Teherre semmi tekintet. Futhat bona fide nem idomított ló. Tét. 2 ar., tétösszeség az elsőé. A' lovakat az e' napi 2dik futás után kellett megnevezni. Furray Iván b. 6e. söt. pej paripája Grimalkin Trautmannsdorf hg méneséből. Lovasa maga a' tulajdonos. 3' 25"; első. Wenckheim László

ló b. Julietta, ap. Cato, an. Julia Manning. Lovas a' tulajdonos. Keglevich Gejza gr. 5e. sg. parip. ap. Cleveland. Lovas a' tulajdonos, — harmadik. Szapáry Józ. gr. 5e. pej kancza. ap. Vidino. Lovas; Festetics Gejza gr. — negyedik. Indultak még Batthyány István gr. idősb kanczája Hajhó, és H. Cranford Reginald úr idősb pej kanczája Baronesz, amaz tulajdonosa, emez Mr. Aspinall által lovagolva —; de ezek elmaradtak.

5. Ostor-díj. Tét 10 ar. Fuss vagy fizess. 1 ang. mf. A' tétösszeség, ostonnal együtt, az első lóé. Futhat minden ló, mely a' futás' napjáig sem a' pesti sem a' simmeringi v. parndorfi téren díjt nem nyert. 3e. 68 —, 4e. 94 —, 5e. 101 —, 6e. 106 —, idősb 109 ft., telivér 3 fonttal, angol ló, akármí vére legyen, 8 fonttal többet; k. és pr. 2 fontt. kevesbet. Bejelentés ideje a' futás órájáig. Sahlender Tam. nevezte Jerta kancza egyedül járt körül. — Az ostonon e' felírás van: Ostor-díj, Pest, 1837 és másik felén: Talán ez használ.

6. Sándor-billikom (negyedik év) 100 ar. értékű. 2 ang. mérföld ismételve. E' billikomért négy egymás után következő évben történik meg a' versenyzés, és a' negyedik évi nyertes ví-szi haza tulajdonul. Most Széchenyi Ist. gr. mint harmad évi nyertes birtokában volt. Liechtenstein Aloiz hg nevezte p. m. Twatty, 123 ft. mint kihívó, egyedül járt körül s így a' billikom a' herezegnek jutott tulajdonul. Az Esterházy-kard, mely e' napra volt hirdelve, nem találkozván rá kihívó, mostani birtokosa Széchenyi Istv. grófnál maradt. A' szinte e' napra hirdelve volt Külön verseny Baldacci b. Sledmere, és Széchenyi István gr. Lionel ménje közt, kölcsönös egyezés' következtében nem ment végbe.

A' junius 6-án elnyert asszonyosságok' billikomán illy felírás volt: Engem eró' s ész nyert; pályán nemes asszonyok adtak. Sz. Simoni.

PORTUGÁLIA.

A' rebesgetett ministerváltozás még nem valósult, s az előbbi ministerek mindaddig folytatni ígérék a' közügyek vezérletét, míg a' királyné utódjait ki nem nevezendí. Mondják, hogy Passos lemondásának benyújtása, s az egész ministerváltozási hír csel volt, hogy a' mostani ministerségért aggodalmat ébresszenek, s így annak továbbra megtartatását eszközöljék. Az bizonyos, hogy Passos több ízben értekezett a' királynéval. Egy illy alkalommal, ugymond a' Globe levelezője, azt nyilvánítá dona Maria Passosnak, hogy az ő ministersége nélkül jagadozó leend királyszeke. — A' lázangó szellemű nemzetörség is lecsillapult; mint mondják, Sada Bandeira hadminister fenyegetőzéseit következtében, ki elég hatalmasnak hirdeté magát a' makacsodó nemzetörséget legszigorúbb eszközök által is engedelmességre bírni. A' pénzübeli nyomorúság is enyhült már valamennyire, s így még csak a' miguelpártiak nyugtalansága háborítja az országos ügyek szokott folyamát. M. h. 14-ikén ismét pártütés támadt Friellas es Loures helységben, két órányi távolságra Lissabontul, előbb d. Miguel szolgálatában volt tisztek vezérlete alatt. Mire azonban a' kormány csapatot küldött ellenök, már átmentek a' Tajon's Camora felé irányzák utjokat. Gyanyítják, hogy e' kitérés messzeágazó tervvel függ össze, mert a' Douro bal partján több helységben vettek észre hasonló czélú mozgalmat.

A' ministerváltozásra nézve egyenesen azt a' meggyőződést nyilatkoztatja a' Correio, mikép az szántsándékosan pendítették meg, hogy a' minisiteri hatalom annál inkább megerősödjék; mert a' következő az mutatá, hogy titkon az előbbi ministerek dolgoztak leginkább új minisiter-ség-alakítás ellen. Mivel azonban e' játék balul is üthetett volna ki, ugymond a' Correio, iparkodtak a' ministerek végrendeleteikben barátainak s jóakaróknak czélszerű hivatalokat osztani; így például a' National egyik szerkesztőjének s még Passos urak borbélyának is. Ezen utóbbi a' kincstárnál nyert szolgálatot, egy másiknak mellőztetésével, ki e' miatt zajt üt, s Passos testvéreknek nyilván megmondá, hogy ha cselédet tartanak, fizessék azt saját erszényükből, ne pedig országos hivatalokkal. Hogy ezen embert elhallgattassák, jövedelmes helyet szerzetek neki is a' vámhivatalnál.

Az angolokkal ismét új izellenség történt. Egy kénkövel terhelt hajó kényszerítve volt a' lissaboni kikötőbe szállni, hogy ott sérvét kiigazítsassa. Rakmányát ideiglen más hajóra akará hordatni, mit azonban neki meg nem engedtek, s csak három nap múlva utasíták őt oda: ürítse ki magát raktárakba; vagy távozzék tüstént a' kikötőből. A' hajókapitány erre vész-jelt adatott az angol admiral-hajónak, mely a' kapitánynak nyomban parancsot küldte, hajójával együtt hozzá menekedni. E' közben már lepecsételték az áru-cikkeket, s a' vámtisztek eltávoztak, csupán a' szükséges öröket hagyva ott. Az admiralhajóról jött tisztek azonban leszágtaták a' pecsétet. — Feszült várakozásban vannak a' történendők iránt; annyival inkább, mert az angol vámfölemelésnek vagy is tulajdonképi visszatörlesnek Lissabonba is híre jött már.

SPANYOLORSZÁG.

A' cortes titkos ülései napról napra érdekesbökké lesznek, a' minisiter-ség vallomási által. Többi közt nem hallgatható el már tovább Calatrava minisiterelnök azon titkot is, hogy a' kormány folytatást legnagyobb tudatlanságban volt a' carlospártiak terveire nézve: fölföldözé továbbá, hogy a' kormány újlag olly szorult állapotban van, mi szerint még csak egy hónapig képes a' katonaságot tartani s a' had költségeit viselni; azután minden segédforrás ki lesz apadva. Fölhatalmazásra volna tehát a' pénzügyminisiternek szüksége a' cortestül, miszerint az egyházak minden aranyát s ezüstjét, edényeit és ékszereit eladhassa. Ebbeli kérelmét a' pénzügyi biztossághoz utasíták, mely a' legközelebbi nyilvános ülések egyikeben nyújtandja be iránta véleményét.

Iribarrennek Huescanál a' carlosiakon nyert győzelméről E' spatero tábornokhoz m. h. 24-ről intézett tudósításából az tetszik ki,

hogyan az az gondos állhatva, sokkal nagyobb végre azo teséggel v tek közt Navarrete ren is me tábornokra nek állítja

lyét, Hues tartomány mint zsarl atya és k kolnányos masztja o Továbbá kicsapong tetéssel t küldének christinók számára k he közt is va menek

Az kezett Ma esküvést tisz s eg adandó le ják, több boraságuk tek igazló re nyilatko Felső-Arr meg d. C gossábul; pedig Fra

M ülésében ványt fog adván, ho a' kormán

A különzése feléi, ho tást csupá évében f vást éléní vül az a kintetben minisiterel Parliamen tásban m séges. B koznak e tory vák felosztat

zök s in det Talfo lenci a' pen a' l kon, s s ményéve dolt azo ni; de ha sejh pompás utódja, nyörület mára a' teszik, h hálállan ridge p zrlásá s' farad megsug már az zarló k hoza. l elnému saját h nyomat ez? Ig roughin

hogy ő az ellenséget a városba akarja beszorítani, mitől azonban az gondosan őrizkedett, 's így, katonái harcvágyának ellen nem állhatva, sikon kelle azt megtámadnia. Az ellenség, melly számba sokkal nagyobb a christinóknál, sokáig vitézül verekedett ugyan, végre azonban mégis engednie kellett, 's mintegy 400főnyi veszteséggel vonult hátra. Irribaren vesztesége nem nagy; de ez elesetek közt egy osztályos tábornok is van, d. Sebastian de Leon y Navarrete. Ugyan ama tudósításból bizonyos, hogy maga Irribaren is megsebesült, 's kigyógyultáig a parancsnokságot Buerens tábornokra bízta. Egyéb tudósítások Conrad ezredet is megsebesültnek állítják, Irribarent pedig sebe következtében megholtak hírlík.

Carlos hadserge m. h. 27ikén hagyta el megveretése helyét, Huescát, 's Barbastro felé indult, Arragoniába nyomulandó. E' tartomány lakosához előre felszólítást bocsátá d. Carlos, mellyben nem mint zsarló ígérkezik hozzájuk, hanem mint barát, mint népeinek atyja és királya; egyszersmind elpártolásra szólítja föl őket az alkotmányos kormánytól, melly, ugymond, folytonos teherrel nyomasztja őket, 's már eddig is majd minden gazdagságukat fölemészlté. Továbbá fenyegető rendelkezéseket intéze katonáihoz, mellyek minden kiesapongást, rablást és véleménykülönbség miatti sértést halálos büntetéssel tilalmazzanak. — Az Iruban fogolyul ejtett carlosiak irományt küldének d. Carloshoz, melly becsületükre válik, mert abban a christinók részéről netalán hatalmába kerülendő angol fegyveresek számára kegyelmet esdekelnek, mint olyanok, kiket azok a harc dűhe közt is védelmökbe fogadtak, 's a városház bevétele után (hova menekve zárkoztak) lekonzultatni nem engedtek.

Az éjszakai hadseregtől m. h. 20kán aggasztó tudósítás érkezett Madridba, t. i. hogy a katonaság közt messzeágazó összeesküvést fűdöztek föl d. Carlos részére, minélfogva számos föltiszt 's egykét tábornok is felelet alá fog vonatni. Szándékuk volt adandó legjobb alkalommal d. Carlos királyt kiáltani. Mint mondják, több udvari tisztviselő 's főrendű madridi is be van avatva czimboraságukba. A' dolog körülményeiről azonban mindeddig nem jöttek igazoló részletes adatok. — Egyéb közlemények d. Carlos részére nyilatkoztaknak állítják Loarre, Sarsa és Ayerbe helységeket Felső-Arragoniában.

Bayonei sürgönyök szerint jun 1rül, m. h. 27kén érkezett meg d. Carlos hadserge Barbastroban. Oraa 29kén indult ki Saragossából; a' christinói hadsereg parancsnokságát átveendő; Meerb. pedig Fragába nyomult, az Ebro partvidékét őrszemmel tartandó.

A N G L I A.

Maj. 27ki hírek szerint John Russell az alsóház maj. 26ki ülésében jelenté, hogy a' kormány különbiztosság-nevezésre indítványt fog tenni, melly az egyháztulajdon értékét megvizsgálja, hozzáadván, hogy az egyházi adó eltörlesztési törvényjavaslattal nem fog a' kormány tovább haladni e' biztosság tudósítása előterjesztéseig.

A' M. Post azon előadására, hogy a' király 's ministerek közt különzések támadtak Victoria hgasszony háztartása iránt, a' Sun azt feleli, hogy ez állítás helytelen, mivel a' hgasszony saját udvartartást csupán törvényes nagykoruságra jutása után nyerend, mi 21ik évében fog történni. (Most 18 éves.) Egyébiránt Melbourne folyvást élénk közlekedésben van a' királlyal. Annak tárgya kétség kívül az alsóházban az egyházi adóról történt szavazás, 's az e' tekintetben követendő terv. Kettős kérdés forog fen, t. i. vajjon a' ministerek lépjenek e ki, vagy a' parlamentet oszlassák e föl? — Parliament-oszlatás most, midőn a' ministerek számos egyes választásban megbuktak, nem volna tanácsos; sikerre nézve pedig kétséges. Beszélük, hogy a' ministerek a' glasgowi választást szándékoznak elvárni 's azon esetre, ha a' lelépelt reformer helyett ott is tory választatnék, lelépnek, ellenkező esetben pedig parlament-feloszlatást merészlenek. —

Rég nem közlöttünk érdekes vitát, mint a' millyen a' szerzők 's írók tulajdonáról tartott, 's mellyben legnevezetesebb beszédet Talfourd sergeant mondott. „Midőn a' literaturai tulajdon elenei a' dicsőségről, mint jutalmáról beszélnek a' lángésznek, éppen a' lángész nemes ösztöneivel élnek vissza. Midőn Milton vakon, 's szegényen, isteni lelkesülése lángját az utódicsőség biztos reményével táplálta, melly addig élend, míg nyelve, akkor nem gondolt azon gazdagságra, mellyet költeménye eladásából szerezhetni; de bizonyonnyal árnyék borította volna halhatlansága világos álmit, ha sejtette volna, hogy míg könyvárosok elvesztett paradicsoma pompás kiadásában versenyének egymással, egyetlen, ötlet túlélt utódja, egy nő, a' legkeserűbb nyomoruságban vala Garrick könyörületessége nélkül elveszendő, ki Johnson kérelmére annak számára a' színházban jutalmjátékot adott. (Halljuk!) Valóban rosszul teszik, hogy a' lángész szabadelműségével ügyekeznek szépíteni azon halálanságot, melly jogait megtagadja. Néhai megboldogult Coleridge példája volt a' lángész nem csak szabadelműségének, de pazértságának is, minthogy még csak dicsőségét sem akarta tömördek 's fáradhatlan tanulmány által szerzett, 's fölséges képzelet által megsugárzott szellemi kincseinek, saját részére tulajdonítani, hanem már azon is örült, hogy a' jónak 's szépnek magva, mellyet pazarló kézzel szórt, rokon lelkekben fölsírított 's gyümölcsöket hozza. De azért, miután most már isteni philosophiája élénk zenéje elnémult, kevesbet panaszoljuk e, hogy e' korábbi művek, mellyekre saját bélyegét sűtö, most mások 's nem gyermekei nyereségire nyomtatnak, 's hogy halálával születésjogok el van veszve. Igazság ez? Így jutalmazzuk e hadi hőseinket? Azt mondtuk e Marlboroughinknak, Nelsoninknek 's Wellingtoninknek: a' dicsőség le-

gyen jutalmok; az utódokért harcoltak, 's ezek majd megfizetnek nekik? — Hát Shakspeareünk 's Miltonunk kevésbé diszei voltak e hazájoknak, 's kevésbé jóltevői az emberiségnek? (Halljuk!) Kevesbé buzdító fogott volna lenni a' példa, ha e' szellemhősöknek is megengedték volna élvezni győzedelmük martalékát? Ők 's utódik oda vannak, a' mulat nem másíthatjuk meg többé; csak az élők számára kívánok rövid követelést a' jövőre. De éppen azért, mert az idő martalékjai a' mieink, mert országunk régibb literaturája gazdagsági nyill bányá a' könyvárosokra nézve; fölvilágos pedig 's fölemelkedésé ránk nézve, kik éppen azért hajlunk kevesbé kortársink igényét anyagi haszonra szellemműveikből eléggé méltányolni. (Halljuk!) Sajátkép valami jogtalan fekszik abban, valamely szerzőnek testi élete tartósságához képest határozni meg tulajdonát. Megtagadatik ez által a' kortól 's tapasztalástól azon jutalom, mellyet talán a' fiatalágnak megadunk. A' változókéony napizlének, a' gyorsáju irkásznak jutalmat tűznek ki, 's a' szorgalmas tudósnak, ki életét valamely munka végzésére fogná fordítani, mellyet a' világ nem örömeit engedne elhálni, azt mondják: életed minél több erjét fordítandó könyved tökéletesítésére, annál kevesebb nyereséget lázz belőle. (Halljuk!) Akkor metszik el a' jutalmat, mikor az embernek legnagyobb szüksége volna rá. Ti, midőn a' tudós, vagy művész sirba száll, midőn különöségei 's gyöngeségei sem mosolyt sem vállvonítást nem gerjesztenek, midőn földi pályája már be van végezve, 's művei népe classicusai (példányszerűjei) közt azon helyet foglalják el, melly őket illeti, akkor jötök törvényekkel, 's azzal jutalmazzátok őt, hogy gyermekei örökségét elkobozzátok. Mi gáncsoljuk a' lángészemberek hibáit 's kiesapongásit, 's különös vagyú természetük következeire hagyjuk, 's méltán hagyjuk azokat. De midőn a' lángész, isteni származása erejénél fogva gazdag kamatokat hoz, miután gyöngé birtokosa átköltözött, szabad e akkor a' közönségnek utódát alalmazni a' jövedelmével 's irgalmával sértegetni? Mi jogosít bennünket egy Buxus könnyelműségéről erkölcsi tanításokat tartani, 's emléket gúnyolni könyörületes tisztelet által, míg kora halálából hasznot húzunk, kiadásjoga ejenyésztében, 's munkái olcsósága által? (Zajos, tetszés) Vagy pedig hogy más esetet is említek, hol a' legfőbb szellemi tehetségek a' legnemesb erkölcsi sajátságokkal valának párosítva, mit dicsekszünk egy nyomorult sikeretlen aláírással, melly Abbotsfordot nagy birtokosa (Walter Scott) családjának meglegyen tartandó, míg munkái pénzügyi nyereségét magunknak tulajdonítjuk, 's állg várhatjuk el azon néhány évet, midőn majd drága novellái, 's elbeszélései, jó olcsón sajátunkká leendnek, 's azokat mindenki öntetszé- se szerint nyomathatja, csigázhatja, csonkíthatja? (Tetszés) Éz olly férfi volt, kit királyok 's népek örömmel fizteltek; de végünk egy más jelenést, egy olly észtehetségű becsületes férfit, ki kortársától minden igaztalanságot 's boszontást szenvedé, 's linek az utóvilág nem ad egyebet mint hirnevet. Pillanatok de Foe Benielre; emlékezzetek, mikép böstelenítettett bukkolt ő is meg nyilvánosan, 's mikép kelle magát halálra csigázni, hogy hitelezőit teljesen kifizesse. — Ha minden iskolás gyermek, kinek fiatal képzelet erejét nagy műve (Robinson Crusoe) éleszti, 's kinek szíve az idegen-szerű, 's még is olly annyira honos vadonban doboga, mellyet körötte varázslott, a' szerző javára csak egy fél pennyt adott volna is, melly Anna királyné törvénye szerint minden utánnymotott ívért vagy a' status pénztárába, vagy a' földöz zsebébe ment, sem gyermekei kenyérben, sem pedig emléke szoborban, nem szükölködtek volna. William Wordsworth, a' mélyérzelmű sokáig félreismeret dalnok, kinek költeményei népünk szellemi körét még csak most hatják által megfrísítve 's tisztítva, hosszú éltében, mellyet művészetének szentelt, hihetőleg nem szerze magának annyit, mennyit mérsékelt észtehetség 's mérsékelt szorgalom mellett bármely kézműben is kevés év multával szerezhett volna a' nélkül, hogy itt hasonlítólag ama' csarnok, gőz 's répa hírességekre emlékeztessenek, kiknek ezen mostani, főleg anyagiságra tekintő időben, Danae arany-esője száll ölkükbe. (Halljuk!) Még egyre akarok emlékeztetni, mi ezen tárgygyal összefügg, t. i. mi hasznos és igazságos lenne, külföldi írók kiadásjogát országunkban elismérni, 's íróink számára külföldön hasonlót kívánni. De ha a' hangászati kiadásjogról, Abinger lord jeles törvénytudós által nem rég hozott ítélet helyes volt, úgy a' nemzetek közti kiadásjog elve nálunk már el volna ismerve, 's csak keveset kellene tennünk, hogy annak elismerését más statusban is kieszközöljük. Ugyan is, ha van nálunk törvény róla, csak nyilvánítanunk kell azt, 's Francia- és Németország 's Amerika örömeit követendők példánkat. Most a' tudományos közlés (kereskedés) az országok közt nem egyéb mint alacsony tolvaj mesterség; nem csak az észtehetség és szorgalom foszthatnak meg érdemlett jutalmoktól, hanem még literaturánk is lealacsonyítatik a' világ szeméi előtt, mellyet olly nyomora eszköz (utánnymotás) által tanul megismérni. Meglopva, 's megundoklva e' lopás közben, a' legnemesb képek megcsonkítatnak, az elmesség megtompítatik, a' versek mértéke még csak a' rongált zene omladékiban (romjaiban) éreztetik; mi szomorú ez, a' genus irritabile poetarumnak! Időnk valódi nagy szellemeinek sokkal több hallgatóji vannak most, mint valaha elődjök képzelheték volna, olly hallgatóji, kiknek száma azon mértékben növekszik, 's elenyésző vadonaiban terjed; ott olly nép lakik, melly nyelvünkön szól, 's régi költőinket 's bölcsőinket saját halhatlan eldődinek nézi. 'S ha nemzeti literaturánk övék leend, ha terjedése amaz a' természet akadályi meggyőzésében hatalmas szívek 's erős karok törekvésit követendi, ha

erika és rengetegiben is a szépség alakjai sétálni fognak, úgy delmezzétek részletekről azokat, kiknek nemesítő munkássága az új népek nyersségét enyhíté, azok tolvajló fogásitól, kik munkáját megcsontkítva, vagy elrontva, küldik meg oceántuli tanítványiknak. Nem kedvezést, nem alamizsnát koldulok a literatúrának, még csak hálátokra sem hivatkozom, hanem csak egy részét követelem azon köz igazságnak, mellyel fogvást még a legalább való kézmű is elnyeri természetes jutalmát, 's mellyet a literatúra törvényintől a bennelakó nemesség miatt nem kívánt eddig." A szónok a ház közös 's hangos tapsa közt ült le. —

Május 16kán nagy embersokaság toladott az Old-Bailey bejárásához, egy eskütszék tanácskozása sükerét látni. De a sokaság nem vala olly dühös fenyegető tekintetű, mint Greenacre pörénél, sőt csöndesen 's illedelmesen viselé magát, mert ez úttal nem halálát, hanem fölmentetését kíváná a vádlottnak. 10 órakor helyet foglalván Tendal lord főbíró, a vádlottat bevezették, 's a közös részvét iránta nyilvánossálon. Mind a két ügyvéd, ki segedelmet ajánlá a vádlottnak, szívesen megszorogató kezét, 's még a nyilvános vádló is alkalmat vön magának, néhány vigasztaló 's bátorító szót sügni neki, midőn arra szólítá fel őt, hogy ha teheti, nem a vádlottak szokott padján hanem védei mellé üljön. A vitás folyama következő vala: **Bíró:** „Ön neve, kora, 's foglalkozása? **Vádlott:** Hammon George, 41 éves, arczképfestő. **Bíró:** „Tudja Ön, miről vádoltatik? Ön vádoltatik, hogy James Baldwin kötéltánczost szándékosan megölte. Vétkes e, vagy nem? **Vádlott:** Igaz, én megöltem őt. Szerencsétlenség az, mellyet siratok, de szívemben 's lélekisméretemben érzem, hogy nem vagyok vétkes. **Bíró:** „Mivel Ön a tett valóságát elismeri, 's csak vétkeségét tagadja, üljön le; Ön polgártársai, Ön peerei itélendik meg Önt, Isten legyen ótalma! A törvényszéki írók erre felolvasá a vádirományt, a legidősb ügyvéd, kinek a megye nevében a vádat támogatnia kelle, néhány szót mond, mellyekben elismeri, hogy soha ugyan vádlott enyheséget jobban nem érdemle, de azért mégis a király kegyelmére utasítván, elítéltetését sürgeti, hogy az egész világ győződjék meg, mikép senkinek sem szabad saját bírájának lenni. A bíró azon kérdésre: mit tudna még saját védelmére, azt válaszolá a vádlott, hogy kénytelennek érzi magát, elbeszélni az egész történetet. „Három éve, úgymond, hogy egy kicsiny, akkor még alig négy éves leánykát elveszték, az emlékezet egyetlen zálogát ama szent, melly most Istennél van. Elvesztém őt, azaz, nem láttam őt meghalni, mint anyját, nem; elűnt, ellopták. Ő olly szép volt, 's nekem senkim sem volt többé e világon, ki engem szerete. Uraim, mit szenvedtem, nem akom elmondani, Önök úgy sem érthetnének. Nyilvános hirdetékre, hasztalan firkészetekre mindenemet elköltém, mit enyimesek nevezheték. Bútorimat, füstvényimet, gyűjteményimet, mindenemet eladtam. Három évig egyes egyedül gyalog összekalandozdam a három egyesült ország valamennyi városát, 's legesekélyebb faluit, mindenütt gyermekemet nyomozva, de mindig hasztalan. Valahányszor arczképfestés által némi pénzt szerzek, újabb hirdetések végett Londonba jöttem azzal vissza. Végre april 14kén, Smithfielden menék végig, hol a piacz közepén egy kötéltánczos társaság volt. Egy gyermek álla ott lábaival az égnek, 's fejével egy lánca-nemű eszközön körben forogva; anyja lelkéből egy sugárnak kelle rá hatni, hogy ez állapotjában rá ismertem; szegény gyermekem volt az! Anyja oda omloit volna megölelni őt, én pedig amaz — amaz emberre rohantam, 's nem tudom, mikép történt, hogy én, ki különben olly gyöngye és szelid vagyok, én megragadám őt kötéltánczos ruhájánál fogva, magosan a légtérbe emelém, 's összezúzva földre sújtám, szóval megölém őt. Később boszankodám magamra illy kegyetlenségemen, de ama pillanatban dühöngtem, hogy csak egyszer ölhetém őt meg. **Bíró:** „De azok nem keresztlyen érzelmek ám, ha bár könnyen megfoghatni is. Ön saját érdekében jobbat tevő vala, ha azokat itt ki nem nyilatkozta volna. Mikép akarja Ön, hogy Isten, 's az esküttek megboccásának Önnek, ha Ön-maga nem tud megboccásatani? **Vádlott:** „Nem tudom, mylord, mikép fognak Ön 's az esküttek fölöttem itélni, de valóban, az Isten már megboccásolt nekem. Ön nem tudja, magam sem tudék mindent, mi rosszat követett el rajtam amaz ember. Midőn irgalmas emberek lányomat börtönömbé hozák, akkor már nem volt olly szép mint azelőtt, akkor káromlani hallám őt, már akkor el vala gyöngítve, meggyalázva nyomorúság és csábítás által. Ő nem ismert rám többé, még csak megsem ismértl Érti már most? Gyermekem mosolyát, lelkét orozta el, e nyomorult, 's én, én csak egyszer ölhetém, — meg őt! „Az esküttek első embere:“ Mylord! meggyőződésünk szilárdul áll. **Bíró:** „Azt képelem, uraim, de a törvényt teljesíteni kell. Bármily nagy lehet Önök részvéte a vádlott iránt, mégis ez ügyről felfogásomat előbb meg kell hallgatniok, 's azután szobájokban tanácskozniok. S úgy történt, de az esküttek azonnal visszatértek, 's kimondották a nem vétkest. Hammon Georget haza kelle kísértetni, mert a piacz asszonyai diadalban akarák őt lakába vinni. —

FRANCZIAORSZÁG.

A' Moniteur szerint ő magosságok Ilona 's az özvegy Mecklenburg-schwerini hgasszony május 29én este hetedfél órakor legkívánatosb egészségben megérkeztek Fontainebleauban. — Persil, egy-

kori igazságminister, kinek, mivel pénzverőmesterré lön, új választás alá kell jutnia, május 28án Londonban ismét megválasztatott követnek.

A' Jour des Débats május 30áról következő különös hangzatu jelentést közöl, mellyet a' Moniteur is fölvet, „Zarco del Valle, rendkívüli követ Madridból tegnap Parisba érkezett, 's a külügyi hivatalban szállott meg.“ A' Courrier Français megjegyzi erre: „A' Moniteur szerint Zarco del Valle (a' Toreno kabinetben hadminister) tegnap Parisba érkezett, 's a külügyek hivatalában szállott meg. Zarco del Valle már több mint nyolcz hónap óta Bordeauxban tartózkodott; 's több mint nyolcz nap óta van Parisban; eddig senki sem tudta, hogy madridi rendkívüli követ, 's azt még kevesbé, hogy tegnap a' külügyek hivatalában szállott meg.“

Abd-el-káder testvére, Mustapha, kit amaz medeahi beynek nevezte ki, néhány kulaglitól, kiket a' francziákkal egyetértés miatt megfenyített, nőjeit, elvevé 's katonáinak adá. — A' fő kormányzó Mitidschah síkság ótalmára 500 főből álló őrséget rendelt. Jussufbey, kinek Rigny tábornok pörében tanúságot kell adnia, Franciaországba megérkezett.

Salvandy követ ministerré lettneveztetése miatt új választás alá jutván, az evreuxi választó testület által nem választatott meg. Truttat verseny társa nyerte meg tetemes többséggel a' képviselőiséget. Az ellenzési lapok e' dologban nagy fontosságot látnak. —

Az időjárásról nem kedvező tudósítások érkeznek délszaki Franciaországból; közönségesen szük aratástól félnek, pedig már tavaly is mostoha volt. A' kukoricza, mellyel táplálja magát a' szegényebb osztály, kirekesztőleg félannyi bőségben sem termelt, mint közönségesen szokott. Hat hónap óta valamennyi hegység földve van hóval; miért is a' szegényebbek sík tájakra költöztek; a' hideg időjárás az egész tenyészetet gátolja 's késteti, úgy, hogy a' fák még május közepén is lombtalanok voltak; a' marha naponkinti szükségére sem termelt elegendő takarmány. A' folyvásti esőzések miatt nem száthatni; mind ezen körülményt nagy szükség követendi.

Paristól Brüsszel felé vivő vasutra az aláírások utóbbi napokban már meghaladtak két száz milliót. — Nancyban nem rég az eskütszék főembere azt nyilvánítja, hogy ő otthon feledé szemüvegét, 's a' felolvasást szomszédjára szándéka bízni. De sem a' 2ik sem a' 3ik eskütt nem tudott olvasni, úgy hogy a' törvényszék saját határozására volt szükség, mellyel fogva megengedték hogy a' 4ik olvashassa el az ítéletet. —

Uj-Délvalesban sokkal ritkább láthatni agg szüzet, mint fekete hatyut. Mondják, hogy a' beköltöző némberek mégszállások előtt is már szöcsön át kapnak házassági ajánlatokat.

Mecklenburg tartományban, közel Güztróvhoz egy nem nagy de mély tó terül el, 's „fenekellen-“nek nevezik; f. é. ap. 21én e' tó keleti partja nevezetes terjedésben rögtön 42 — 50 lábnyira sülyedt, közepé legmélyebb helyén pedig, kisdud sziget magasult fenekéről. Szinte illy nevezetes tünemény vala ez évben Pomeraniában is, tavaly pedig Memel közelében látható.

A' Meauxi püspök igen jeles levelezésére talál Bossuetnek Fenelonnal, mellynek eddig csak néhány töredékek ismértük. —

Francia lapok szerint Nápolyban a' cholera ujlag kiűtött. Hivatalos hirtelvény szerint a' járvány ismét megjelenté óta (april 14étől maj. 19ig) összesen 123 személy holt meg benne. Magányos tudósítások azonban Nápolyból május 25ről, a' naponkinti betegül 's halálozást számosbnak állítják. —

E L E G Y H I R.

A' lipcei sokadalom meglehetősen élénkséget önté a' kereskedésbe, csupán posztóbul 100ezer tallér fordult. A' selymet 's félselymet is keresték, de leginkább angol kézműgyári czikkeket, aczélárukat 's bőrt. Boroszlai lapok szerint, itt sem igen volt kelete a' gyapjunak, m. h. utolsó 's f. h. első napjaiban, a' nagy gyapjuvásáron. Legnagyobb vásárlatokat tön az igen ismért kir. Intézet, 's leginkább finom gyapjut kerest. A' durvább gyapju épen nem talált vevőre. Összesen 50,380 mázsa gyapju volt e' vásáron fölhalmozva, 's e' mennyiség közt 140 mázsa Ausztriából. Általánoson véve, a' gyapju mázsája 20 — 24 tallérral kelt e' évben olcsóbban, mint a' múlt évben, 's a' legfinomabb gyapjuért is alig leheté 110 — 115 tallérnál többet kapni. Lengyelországból legkevesebb gyapju érkezett e' vásárra, mit részint az elkéselt nyiretésnek, részint a' Warsóban 's Posenben nem sokára tartandó gyapjuvásárokknak tulajdoníthatni. Bárány gyapjut nem igen leheté látni, 's a' szállított kevés mennyiség magos áron kelt. A' rozsul mosott pizkos gyapjat senki nem keresé, 's londoni legujabb tudósítások szerint e' körülményben is kereshetni a' gyapjuár rendkívüli csökkenése egyik okát. Egyébiránt a' fen kített mennyiségből összesen mintegy 39ezer mázsa kelt el.

Parisban követeket várnak az éjszakamerikai egyesült státusokbul, kik a' czukorrépa termesztést szándékoznak megtanulni. Az Unioban nagy terjedelmű foldeket használnának ez' iparág honosítására.

GABONAAR: Junius 13kán Tiszta buza 93 1/3 — 86 2/3 — 73 1/3. Két-szeres 66 2/3 — 60. Rozs 48 — 45 1/3. Arpa 45 1/3 — 43 1/3 40. Zab 30 — 28 2/3 — 26 2/3. Kukoricza 73 1/3 — 66 2/3 — 60.

PÉNZKELET: Bécs jun. 10kén 5 pCtes stat. köt. 104 15/16; 4 pCtes 100 1/8; 3 pCtes 76 2/5; 2 1/2; pCtes 55 1/2 1834iki 500 frtos k. 575 5/8; bécs-városi 2 1/2 pCtes bankköt. 66. Bankrészevény d. 1378 5/6. —